

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGreg...
 Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS
 Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
 Per year \$4.00
 Per half year \$2.00

PIK XII. Ч. 110 (1628). СУБОТА, 12 ВЕРЕСНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, SEPTEMBER 12, 1931. No. 110 (1628). VOL. XII.

МЕКДОНАЛД ЗАВОДИТЬ ДИКТАТУРУ; РОБІТНИКИ ВІДЛИВАРНІ В СТ. БОНІФЕС ВИЙШЛИ НА СТРАЙК ПРОТИ ЗНИЖКИ ПЛАТНІ

Бритійський парламент зібрався, щоб затвердити "економічну програму" уряду, яка звалює весь тягар кризи на плечі робітничої класи.

ЛОНДОН, 9 вересня. — Вчора по полудні відкрився британський парламент, щоб затвердити пропозиції нового "національного" уряду, які мають на меті перевести "національну економіку" коштом робітничої класи.

На першій сесії парламент ухвалив урядові вомум довіряти більшістю 59 голосів. За резолюцією було 309 голосів, проти 250.

Уряд під проводом "соціаліста" МекДооналда дістав підтримку всіх консервативних і ліберальних послів, а також 12 лейборитів і трох незалежних.

Між 12 лейборитськими послами, що голосували за урядом, було сім міністрів.

Проти уряду голосували всі лейборити, крім згаданих двох чотирьох послів з партії Мослі і три незалежні, включаючи Олівера Болдвіна, сина консервативного провідника Стенлі Болдвіна.

Проти нового уряду виступив на першій сесії Артур Гендерсон, новий провідник партії праці, яка стала тепер опозиційною. Він заявив, що криза не була така велика, як представлення країні, та що на всякий випадок великі банкові інтереси не були б допустили до упадку фунта стерлінгу.

"В своїм власному інтересі ці елементи ніколи не були б відважилися допустити до упадку британського кредиту", сказав Гендерсон.

ЛОНДОН, 9 вересня. — Сьогодні по полудні національний уряд мав ще дві перемоги в парламенті. Під час двох годинувань урядова більшість підскочила до 94 і 95 голосів у порівнянні до більшості 59 голосів, що він її отримав на вчорашній сесії.

Збільшення більшості треба пояснити тим фактом, що ба-

МЕКДОНАЛД ЗАВОДИТЬ ДИКТАТУРУ; РОБІТНИКИ ВІДЛИВАРНІ В СТ. БОНІФЕС ВИЙШЛИ НА СТРАЙК ПРОТИ ЗНИЖКИ ПЛАТНІ

КОМПАНІЯ ЗІРВАЛА ПЛАТНЮ РОБІТНИКАМ УЖЕ ТРЕТІЙ РАЗ ПРОТЯГОМ ОСТАННІХ ДВОХ МІСЯЦІВ.

В останній хвилі довідуємося, що робітники в Домініон Гвіл енд Фавнірсіс Лімітед у Ст. Боніфес, коло Вінніпегу, вийшли в п'ятигодо раню на страйк.

Страйк викликано на знак протесту проти знижки платні, що вже є третьою з ряду протестів двох місяців.

Разом на страйку є около 40 робітників, себто майже всі робітники шапи, яка стоїть захищена на генеральній страйк і боряться за ліпші умови праці й більшу платню.

Тому хай ні один робітник не вагається йти на той околишко, поки не буде повідомлено ескекутивною майнерською юнією й ескекутивною Дистриктової Ради ВЮЛ, що страйк закінчений.

М. Бінвоський, секр. Дистр. Ради ВЮЛ.

В невідлі, 12 вересня, в 10-й годині рано, в Воркерс Сентр, відбувся важливий мітинг у справі допомоги страйкуючим майнерам в Естеван. Запрошувались всі члени партії й масових організацій в Вінніпегу прибути на зібрання точно.

Дистриктове Бюро КПК.

БРИСТОЛ, Англія, 10 вересня. (К.П.) — Артур Гендерсон, новий парламентський провідник партії праці, заявив тут сьогодні на Трейд-Юній Конгресі, що хоч він залишається сильним прихильником вільної торгівлі, то він був би готовий зробити спробу з 10-відсотковою тарифною для збільшення державних доходів, щоб "допомогти безробітним".

Гендерсон промовляв на конгресі як братній делегат від партії праці на місце МекДооналда, який перестав бути провідником партії.

БРИСТОЛ, Англія, 9 вересня. (А.П.) — Безробітні штурмували сьогодні Трейд-Юній Конгрес, що відбуває тут свою сесію, коли їх не впустили до середини. Безробітні силою старалися дістатися до будинку і звели боротьбу із сторожкою та поліцією.

Була це лише делегация від безробітних, що хотіла дістатися на сесію, а головну юрбу безробітних, які прибули в поході, сплинула поліція на прилягаючих вулицях і пізніше розігнала.

БРИСТОЛ, Англія, 9 вересня. (К.П.) — Гендерсон апелював проти взаємного обвинувачування мекдоналдівців. Конгрес робить заходи, щоб не допустити на сесію безробітних. Бюлетні глядачів видано для старанно підібраних осіб. Наявних десятки спеціальної сторожі. Замовлено також спеціальну поліційну охорону.

БРИСТОЛ, Англія, 9 вересня. (А.П.) — Безробітні штурмували сьогодні Трейд-Юній Конгрес, що відбуває тут свою сесію, коли їх не впустили до середини. Безробітні силою старалися дістатися до будинку і звели боротьбу із сторожкою та поліцією.

Була це лише делегация від безробітних, що хотіла дістатися на сесію, а головну юрбу безробітних, які прибули в поході, сплинула поліція на прилягаючих вулицях і пізніше розігнала.

БРИСТОЛ, Англія, 9 вересня. (К.П.) — Гендерсон апелював проти взаємного обвинувачування мекдоналдівців. Конгрес робить заходи, щоб не допустити на сесію безробітних. Бюлетні глядачів видано для старанно підібраних осіб. Наявних десятки спеціальної сторожі. Замовлено також спеціальну поліційну охорону.

БРИСТОЛ, Англія, 9 вересня. (А.П.) — Безробітні штурмували сьогодні Трейд-Юній Конгрес, що відбуває тут свою сесію, коли їх не впустили до середини. Безробітні силою старалися дістатися до будинку і звели боротьбу із сторожкою та поліцією.

Була це лише делегация від безробітних, що хотіла дістатися на сесію, а головну юрбу безробітних, які прибули в поході, сплинула поліція на прилягаючих вулицях і пізніше розігнала.

БРИСТОЛ, Англія, 9 вересня. (К.П.) — Гендерсон апелював проти взаємного обвинувачування мекдоналдівців. Конгрес робить заходи, щоб не допустити на сесію безробітних. Бюлетні глядачів видано для старанно підібраних осіб. Наявних десятки спеціальної сторожі. Замовлено також спеціальну поліційну охорону.

БЕЗРОБІТНІ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ МЕКДОНАЛДА ПЕРЕД ПАРЛЯМЕНТОМ

В той час, як британський парламент розпочав наради над тим, як звалити весь тягар теперішньої кризи на плечі робітничої класи, безробітні Лондону влаштували перед Будинком парламенту бурливу демонстрацію.

Депеші до капіталістичної преси подають лише короткі звідомлення про цей демонстраційний виступ лондонських безробітних проти коаліційного уряду з "соціалістом" МекДооналдом на чолі, який зриває допомогу безробітним і платню робітникам, щоб рятувати британський капіталізм від упадку.

Депеші кажуть, що безробітні співаючи перед парламентом "Червоний Прапор" і поєнували плякатами, на яких було написано: "Геть з МекДооналдом!"

Проти безробітних змовілизовано пішу, кінну й моторову поліцію, яка під командою лорда Бинга, шефа лондонської поліції й бувшого генерала Канади, не допустила демонстрантів до парламентського будинку.

Остаточно поліція розігнала демонстрацію та заарештувала 17 безробітних.

ПОЛЮТЬ ЗА ПРОВІДНИКАМИ БУНТУ В ЧІЛІ

САНТІЯГО, Чіле, 10 вересня. — Мішаний військово-морський суд покое сьогодні за провідниками бунту військової флотії, маючи інструкції видати на них смертні присуди.

Спеціальна комісія, назначена урядом, пошукує за комуні-

УРЯД БЕНЕТА НЕ ДАЄ БЕЗРОБІТНИМ ДОПОМОГИ АНІ ОБІЦЯНОЇ РОБОТИ

КЕЛГАРІ, Алта., 10 вересня. — Сьогодні припинено всяку допомогу для безробітних у Келгарі, що не вважаються "мешканцями" міста. На мітингу 20 серпня прем'єр Бравлі погодився, що до трох тижнів між провінцією та містом прийдє до "вдоволяючої" умови відносно допомоги для цих безробітних, але досі не отримано від нього ніякої відомості в цій справі.

Члени товариства безробітних висулужених жовнірів вислали телеграми до Оттави й Едмонтону, в яких просять допомоги. На мітингу товариства рішено просити допомоги від прем'єра Бенета в Оттаві й прем'єра Бравлі в албертійській столиці. В телеграмах сказано, що припинення допомоги діткнуло й висулужених жовнірів.

Тут сподівалися, що 2,500 безробітних дістануть в цей час заняття при федеральних допомогних роботах, але домінільний уряд і досі не сповістив ще про свої наміри відносно таких робіт в Алберті.

Не лише в Алберті, але й ціль Канаді не розпочато досі ніяких державних робіт, щоб дати працю для безробітних. Помімо того, що західно Канаду обдізв міністер праці Робертсон і розсліджував стан безробіття, помімо того, що більші міста на заході відідав прем'єр Бенет, помімо того, що обидва вони провадили переговори з провінціями урядами в справі "допомоги" для безробітних, — федеральний уряд не зробив досі абсолютно нічого, щоб дати роботу для безробітних, яку він вже цілий рік обіцяє.

Одне, що мають безробітні від капіталістичної влади в зв'язку з тими обіцяними роботами, так це великі наголовки й описи в капіталістичних газетах про те, кілько то вже ухвалено на різні роботи й кілько робітників буде працювати та як довго. Цих "потішаючих" відомостей є повно в газетах кожного дня. Мейори міст і прем'єри та міністри провінцій йдуть до Оттави й там переговорюють з федеральним урядом, а потім вертають до своїх міст і провінцій — і за кожним разом капіталістична преса широко розписується, кілько то вже ухвалено на різні роботи, які за день-два розлічуються. А як нема нічого про переговори з Оттавою, то міські ради ухвалюють проекти робіт і переговорюють про них з провінціями урядом — і знов сторінки капіталістичної преси заповнені цифрами й даними, що потішають безробітних, яка то "благодать" стріне їх за пару днів.

Це тягнеться вже не тижнями, але місяцями — від минулої зими аж дотепер, коли друга зима не за горами. Після тих усіх переговорів і ухвал, після поїздок провінціальних прем'єрів й мейорів міст до Оттави, після поїздок Робертсона й Бенета до західної Канади, після повного "порозуміння" між федеральним, провінціями й міськими урядами — ні робіт ні допомоги нічого не бачити. І навіть цим-днем, коли міський комітет уліпшень у Вінніпегу мав на обміркуванні проекти копання каналів у місті; він не міг розпочати роботи, бо треба на це затвердження провінціального й домінільного урядів, щоб дістати від них частину обіцяних грошей. Вінніпег лише прикладом того, що діється в цілій Канаді. Подана на початку новинка з Келгарі підтверджує це.

Ми знаємо, що ці пропонувані публичні роботи, якщо й будуть коли розпочаті, не будуть діяльні для безробітних, а лише для різних контракторів. Безробітні будуть примушені працювати майже за самі нужденні харчі, а контрактори будуть робити зиск.

Однак не можна проминути мовчки того факту, що в той час, коли міські уряди відмовляються давати допомогу для безробітних через брак фондів, федеральний уряд не дає ніякої пайки грошей на цю допомогу ані не розпочинає обіцяних робіт — і безробітні дає голодують.

Це показує, як капіталізм "розв'язує" проблему безробіття, а головню, як розв'язує її Бенет, який з такою великою помпою заявляв, що покінчить з безробіттям і дасть працю для кожного безробітного.

НЕ ВПУСКАЮТЬ ДЕЛЕГАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ НА ТРЕЙД-ЮНІЙНИЙ КОНГРЕС; РОБІТНИКИ ЗВОДЯТЬ БОЇ З ПОЛІЦІЄЮ

(Бездотна депеша Імператора.)

ЛОНДОН, 7-го вересня. — В Бристолі відкрився сьогодні Трейд-Юній Конгрес. Зі звіту виявляється, що членство в Конгресі, приналежних до конгресу, зменшилося протягом року на 25,000. Промова президента Гейдеа була переповнена лівими фразами, але старанно виминала домогання виступити проти уряду, за винятком парламентської опозиції. Кризу схарактеризовано як "змову банкірів". Гендерсон апелював проти взаємного обвинувачування мекдоналдівців. Конгрес робить заходи, щоб не допустити на сесію безробітних. Бюлетні глядачів видано для старанно підібраних осіб. Наявних десятки спеціальної сторожі. Замовлено також спеціальну поліційну охорону.

БРИСТОЛ, Англія, 9 вересня. (А.П.) — Безробітні штурмували сьогодні Трейд-Юній Конгрес, що відбуває тут свою сесію, коли їх не впустили до середини. Безробітні силою старалися дістатися до будинку і звели боротьбу із сторожкою та поліцією.

Була це лише делегация від безробітних, що хотіла дістатися на сесію, а головну юрбу безробітних, які прибули в поході, сплинула поліція на прилягаючих вулицях і пізніше розігнала.

БРИСТОЛ, Англія, 10 вересня. (К.П.) — Артур Гендерсон, новий парламентський провідник партії праці, заявив тут сьогодні на Трейд-Юній Конгресі, що хоч він залишається сильним прихильником вільної торгівлі, то він був би готовий зробити спробу з 10-відсотковою тарифною для збільшення державних доходів, щоб "допомогти безробітним".

Гендерсон промовляв на конгресі як братній делегат від партії праці на місце МекДооналда, який перестав бути провідником партії.

МАЙНЕРИ В НОВІЙ СКОШІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ НИЗЬКОЇ ПЛАТНІ

ГЛЕЙС БЕГ, Нова Скошія, 8 вересня. — Тут відбувся вчора масовий мітинг майнерів, на якім промовці налятували уряд за низьку платню, яку він пропонує платити робітникам при будові доріг. Вони вказували, що пропонувана платня \$2,40 на день при цій роботі є частиною загального зменшування платні в цій країні.

Промовці заявили, що департамент доріг пропонує платити \$2,40 на день для робітників, що будуть працювати на пропонуваній транс-канадській дорозі через Кейп Бретон.

На мітингу ухвалено одноголосно три резолюції, що протестують проти цієї скали платні.

Будівельним робітникам зірвано платню.

Будівельним робітникам, що працюють на провінціоанальних роботах у Манітобі, зірвано платню на 10 відс. Цю знижку перевела провінціоанальна рада уміркованої платні, щоб зменшити платню будівельних робітників відповідно до платні провінціоанальних службовців, якім уже зроблено знижку на 10 відс.

ІТАЛІЯ ДАЄ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЗБРОЙНІ СИЛИ

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 10 вересня. (А.П.) — Секретаріят Ліги Націй отримав меморіалу Італії про італійські збройні сили, виготовлений як частина інформації для конференції "роззброєння", що має відбуватися наступного року.

Статистика, залучена до меморіалу, виказує, що Італія має армію з около 280,000 людей і 1,501 військових аеропланів у службі, а її війсьній бюджет виносить більше як 6 мільярдів лір (около 300 мільйонів доларів).

(Хоч ці цифри є досить великі, всетаки можна бути певним, що італійський фашистський уряд їе, подав і не подає докладних інформацій про свої збройні сили, як цього не зроби́ть і ніякий інший капіталістичний уряд, що приготавлиється до війни.)

ЗАГИНУЛО 15 ОСІБ, КОЛИ ЗАВАЛИЛАСЯ ЦЕРКВА.

БЕРЛІН, 7 вересня. — Депеша з Варшави каже сьогодні, що в селі Калети, коло Вильни, завалилася сьогодні церква, при чім загинуло 15 осіб і 10 інших були тяжко покалічені.

ПЕРЕСТОРОГА!

Перестерігається всіх робітників Вінніпегу й інших місцевостей, щоб не йшли до майнерської околиці Бінфейт-Естеван, Саск., бо там усі майнери вийшли на генеральний страйк і боряться за ліпші умови праці й більшу платню.

Тому хай ні один робітник не вагається йти на той околишко, поки не буде повідомлено ескекутивною майнерською юнією й ескекутивною Дистриктової Ради ВЮЛ, що страйк закінчений.

М. Бінвоський, секр. Дистр. Ради ВЮЛ.

ДОПОМОЖІТЬ СТРАЙКУЮЧИМ МАЙНЕРАМ САСКЕЧЕВАНУ!

В невідлі, 12 вересня, в 10-й годині рано, в Воркерс Сентр, відбувся важливий мітинг у справі допомоги страйкуючим майнерам в Естеван. Запрошувались всі члени партії й масових організацій в Вінніпегу прибути на зібрання точно.

Дистриктове Бюро КПК.

ПОЛІЦІЯ В КИРКЛЕНД ЛЕЙК, ОНТ., РОЗБИЛА ДЕМОНСТРАЦІЮ

(Спеціальна телеграма до "У.Р.В.")

КИРКЛЕНД ЛЕЙК, Онт., 9 вересня. — Вчора вечером, у Міжнародний Юнацький День, влаштовано тут демонстрацію, яку розбила поліція і пожарна сторожа. Промовця Дж. Біллінга й вісьмох інших робітників арештовано. Багато робітників тяжко побито. Канадська Робітничка Оборонна Ліга старается вибрати арештованих на поруки. Загора.

ЗБІР ПШЕНИЦ В ТРОХ СТЕПОВИХ ПРОВІНЦІЯХ

ОТТАВА, Онт., 9 вересня. — Домінільний статистичне бюро видало звіт про стан врожаю, в якім обчислює збір пшениці в трох степових провінціях на 246 мільйонів 400 тисяч бушлів. Це є багато менший збір, як минулого року, коли було 374 мільйонів 509 тисяч бушлів.

УЧИТЕЛІ Й ПОЛІЦІЯ БУДУТЬ ДЕМОНСТРУВАТИ ПРОТИ ЗНИЖКИ ПЛАТНІ

ЛОНДОН, 9 вересня. — Три тисячі додонських шкільних учителів будуть машерувати в п'ятигодо через місто на знак протесту проти пропонуваної знижки їхньої платні на 15 відс.

Поліція планує таку саму демонстрацію проти знижки платні на невідлі.

ВІДНОВЛЕНО УГОДУ МІЖ ЛИТВОЮ І РАД. СОЮЗОМ.

МОСКВА, 31-го серпня. — З Ковна повідомляють, що там відновлено угоду між Литвою й Радянським Союзом про невтральність і ненапад, що була підписана в 1926 році. Угоду продовжено на пять років. Вона має нову точку, що надає дипломатичні привілеї радянським торговельним представникам у Литві.

200,000 ЛЮДЕЙ ТЕРПЛЯТЬ НУЖДУ, А УРЯД НЕ ДАЄ ЇМ НІЯКОЇ ДОПОМОГИ

ОТТАВА, 5 вересня. — Міністер праці Робертсон признав, що по ціль західній Канаді велике число людей терплять нужду в наслідок посухи і невврожаю. Хоч вони не є включені в число зареєстрованих безробітних, то їх буде около 200,000, сказав міністер.

Помімо цього признання міністра праці, уряд Бенета не зробив досі абсолютно нічого, щоб дати допомогу для цих 200,000 людей, що терплять страшну нужду.

Доповнюючи свою вчорашню заяву про стан безробіття в цілій Канаді, Робертсон сказав, що в додатку до 18,000 безробітних у Новій Скошії, велике число робітників у тій

ЗБІР ЗБИЖЖА В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШИНГТОН, 10 вересня. — Департамент рільництва оповістив сьогодні, що збір пшениці в Сполучених Державах у 1931 році обчислено на 885 мільйонів 643 тисяч бушлів. Збір кукурудзи, на підставі обрахунку з 1-го вересня, буде виносити 2 мільярди 715 мільйонів 357 тисяч бушлів. Це є 69.5 відс. нормального врожаю. Збір вівса, якого нормальний врожай встановлено на 66.7 відс., буде виносити 1 мільярд 160 мільйонів 877 тисяч бушлів.